

УДК 159.922.8-057.875:378

DOI <https://doi.org/10.30970/PS.2025.26.13>

АДАПТАЦІЯ МЕТОДИКИ ДЖ. АМІРХАНА «ІНДИКАТОР КОУПІНГ-СТРАТЕГІЙ»

Марія Крапива

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,

вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, 04053

<https://orcid.org/0009-0009-2218-9338>

e-mail: m.krapiya@kubg.edu.ua

Дана стаття присвячена опису результатів адаптації методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій», спрямованої на визначення рівня прояву трьох базових коупінг-стратегій особистості, серед яких «вирішення проблем», «соціальна підтримка» та «уникання». В рамках роботи нами було здійснено теоретико-методологічний аналіз поняття «коупінг», основні підходи до його розуміння та прояви. Представлено детальний опис процесу адаптації психодіагностичної методики дослідження коупінг-стратегій особистості, включаючи особливості процедури подвійного перекладу, перевірку психометричних властивостей запропонованого нами україномовного опитувальника, дослідження внутрішньої узгодженості, а також перевірка ретестової надійності психодіагностичного інструментарію. Спираючись на отримані дані нами було доведено надійність та валідність психодіагностичної методики дослідження коупінг-стратегій особистості Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій». Зокрема, було визначено, що показники надійності та валідності відповідають психометричним та психодіагностичним критеріям для опитувальників такого типу, що вказує нам на можливість застосування даної методики в дослідженні базових стратегій коупінгу за Дж. Амірханом. Статистична обробка відбувалась за критеріями α -Кронбаха та коефіцієнтом кореляції r -Пірсона. Результати теоретичного аналізу коупінг-стратегій як психологічного феномену вказують на вагомості необхідності адаптації подібного психодіагностичного інструментарію. Враховуючи мінливі умови сьогодення, що супроводжуються постійною дією стресу війни, почуттям невизначеності, необхідністю постійного подолання складних життєвих ситуацій виникає актуальна потреба розробки та адаптації методик дослідження психологічного феномену подолання, коупінг-стратегій, що на свідомому рівні визначають особливості реакції особистості на стрес. Результати адаптації методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» вказують на її відповідність основним вимогам до психометричних тестів і показують доцільність застосування такого психодіагностичного інструментарію.

Ключові слова: коупінг-стратегії, долаюча поведінка, адаптація, психодіагностика, стандартизація.

Вступ. Долаюча поведінка як регулятивний механізм відповіді на стрес є багатограним психологічним феноменом і розглядається в контексті багатьох її структурних компонентів на свідомому та несвідомому рівнях сприйняття. Подолання стресу на несвідомому рівні відбувається через захисні механізми психіки, що являють собою первинну реакцію на стрес та виступають фундаментом для свідомого реагування. Коупінг-стратегії можна охарактеризувати як свідому відповідь особистості на стресогенний чинник, що проявляється у виборі певної поведінки з метою подолання стресу та зниження рівня психоемоційного дискомфорту.

Дослідження особливостей долаючої поведінки особистості, враховуючи складну соціально-політичну ситуацію, стрімкі процеси глобалізації світу, інформаційне перевантаження, переживання стресу війни та почуття невизначеності населенням України, постає актуальною психологічною проблемою. Основним компонентом долаючої поведінки, що

відображає її свідому реалізацію у вигляді дій є коупінг-стратегії особистості. Основою для ґрунтового дослідження особливостей прояву коупінг-поведінки має виступати надійний психодіагностичний інструментарій, проте наразі опитувальників, щоб вивчали базові коупінги особистості в Україні не є адаптованими для українського простору. Саме тому нами було прийнято рішення адаптувати методику Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій», спрямовану на вивчення провів трьох базових коупінг-стратегій особистості, таких як «вирішення проблем», «соціальна підтримка» та «уникання».

Отже, мета даної статті полягає в теоретичному обґрунтуванні феномену коупінг-стратегій як структурного компоненту долаючої поведінки особистості та емпіричному дослідженні надійності та валідності психодіагностичної методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій», в процесі адаптації її до українського соціокультурного простору. Основними науково-дослідницькими завданнями ми визначили теоретичний аналіз коупінг-стратегій в структурі долаючої поведінки суб'єкта, емпіричну перевірку психометричних властивостей обраного психодіагностичного інструментарію, стандартизацію та адаптацію методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій».

Поняття коупінг-стратегій розглядається як індивідуально зумовлені форми взаємодії особистості зі стресогенними чинниками, вибір яких здійснюється відповідно до особистісної логіки суб'єкта, рівня суб'єктивної значущості стресової ситуації та наявних психологічних ресурсів для її подолання. Початок системного вивчення феномену коупінгу як свідомого процесу подолання проблемних ситуацій пов'язують із роботами Л. Мерфі, який у 1962 році описав способи подолання дітьми труднощів, зумовлених кризами розвитку. Науковець трактував коупінг як активні внутрішні зусилля індивіда, спрямовані на вирішення кризових ситуацій і відновлення психологічної рівноваги [1]. Отже, застосування коупінг-стратегій передбачає цілеспрямовану активність особистості, спрямовану на ефективне розв'язання проблемної ситуації та адаптацію до умов стресу.

На думку А. Маслоу коупінг є внутрішньою готовністю індивіда до вирішення життєвих проблем, що здійснюється шляхом пристосування до зовнішніх факторів стресу та передбачає сформованість вміння використовувати певні засоби для подолання складних життєвих ситуацій. У разі вибору особистістю активних форм коупінгу, підвищується вірогідність успішного усунення впливу стресогенного чинника. Особливості вміння обирати адаптивну форму коупінгу, на думку А. Маслоу, пов'язані, насамперед, з рівнем розвитку «Я-концепції» особистості, типом локус-контролю, емпатією, умовами середовища в межах якого відбувається взаємодія суб'єкта із складною життєвою ситуацією [2].

Коупінг-стратегії характеризуються багатомірністю та різноманітністю, що забезпечує людині можливість ефективно реагувати на складні життєві ситуації. Регулятивні стратегії подолання стресу допомагають контролювати емоційні стани, взаємодіяти зі стресовими чинниками, а також зменшувати їх вплив на психоемоційний стан особистості, сприяють адаптивній зміні поведінки, трансформації ставлення до стресогенної ситуації. Коупінг-поведінка виступає своєрідним механізмом редукції стресу, в межах якого особистість залучає увесь наявний ресурсний потенціал, компоненти якого сприяють збереженню психологічної рівноваги та ефективному опануванню [3].

У межах своєї наукової позиції Дж. Амірхан запропонував модель, згідно з якою коупінг-поведінка особистості реалізується через три базові стратегії: пошук соціальної підтримки, вирішення проблем та уникання. Науковець розглядає ці стратегії як універсальні способи подолання стресу, що відображають особливості подолання стресових ситуацій суб'єктом у складних життєвих обставинах [4].

Дж. Амірхан запропонував психодіагностичний інструмент «Індикатор коупінг-стратегій», який дозволяє оцінити рівень прояву кожного типу коупінгу в структурі долаючої

поведінки особистості. Стратегія вирішення проблем у теорії Дж. Амірхана розглядається як активна форма подолання, що полягає у раціональному пошуку шляхів виходу з кризової ситуації, аналізі причин труднощів, плануванні дій та активному використанні наявних ресурсів особистістю. Така стратегія виявляє високий рівень самоконтролю, когнітивної зрілості й орієнтацію на конструктивне вирішення проблеми. Стратегія пошуку соціальної підтримки відображає орієнтацію особистості на залучення соціальних ресурсів для розв'язання проблемної ситуації. В її основі лежить потреба у взаємодії, приналежності та співпраці, що дає змогу знизити відчуття психоемоційного напруження. Стратегія уникання, на відміну від двох попередніх, характеризується пасивністю й орієнтацією на тимчасове зниження стресу через ігнорування або витіснення проблеми. Дана стратегія може проявлятися у формі втечі від реальності, заперечення складної ситуації чи уникання міжособистісних контактів. Психологічні механізми, що лежать в її основі, тісно пов'язані з механізмами психологічного захисту, саме тому дана стратегія розглядається як неконструктивний спосіб подолання стресу в контексті долаючої поведінки особистості [4].

Таким чином, теорія Дж. Амірхана репрезентує цілісну систему базових коупінг-стратегій, що дозволяє досліджувати прояви долаючої поведінки особистості. Використання психодіагностичної методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» в сучасних українських реаліях створює можливості для ефективного аналізу особливостей подолання стресу різними категоріями населення, зокрема тими, хто зазнав наслідків воєнних дій. Саме тому нами було прийнято рішення про адаптацію даної методики, обґрунтування її надійності та валідності.

Матеріали та методи. З метою адаптації психодіагностичної методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» нами було обрано такий алгоритм наукового пошуку: 1) лінгвістичний етап адаптації за допомогою технології подвійного перекладу; 2) проведення тестування та аналіз внутрішньої узгодженості (надійності) опитувальника за допомогою критерію α -Кронбаха; 3) аналіз ретестової надійності, а саме порівняння результатів вторинного опитування тестування через вісім місяців із результатами первинного тестування за критерієм кореляції г-Пірсона для вибірки n_1 .

Результати адаптації методики. Згідно першого етапу адаптації психодіагностичного інструментарію нами було здійснено переклад 33 запитань методики, а також методичного посібника з англійської мови на українську мову. Для ефективної роботи над перекладом нами був використаний метод подвійного перекладу, що визначив таку його технологію: переклад методики з англійської на українську мову, далі з української на англійську мову, а наступним кроком стало порівняння змісту двох англійських версій опитувальника. До процесу перекладу було залучено двох професійних фахівців – лінгвістів, що опрацьовували текст методики незалежно один від одного. Таким чином ми змогли об'єктивно оцінити зміст питань та відібрати лише ті, що в у випадку їх подвійного аналізу були незмінними за своїм сенсом. В результаті нами було детально проаналізовано україномовні варіанти відібраних запитань та здійснено їх порівняння з оригінальним англійським текстом психодіагностичної методики. Отриманий готовий текст опитувальника додатково було оцінено психологом-експертом, що володіє українською та англійською мовами.

В межах другого етапу адаптації опитувальника Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» нами було проведено тестування згідно перекладеного україномовного опитувальника у два етапи, у січні 2025 року та у вересні 2025 року. Вибірка для первинного опитування складала 257 осіб, серед яких 45% осіб юнацького віку та 55% респондентів дорослого віку. Гендерний розподіл первинного опитування склав: 66 % осіб жіночої статі та 34% респондентів чоловічої статі. Щодо вторинного тестування за україномовним

опитувальником, то в опитуванні було задіяно 469 осіб, серед яких 53% осіб юнацького віку та 47% осіб дорослого віку. Гендерний розподіл в межах вторинного опитування склав: 76% респондентів жіночої статі та 24% респондентів чоловічої статі. Вибірка для первинного і вторинного відповідає критеріям репрезентативності, а саме: в дослідженні взяла участь достатня кількість вибіркової сукупності ($n_1=257$; $n_2=469$), вибірка є репрезентативною до генеральної сукупності (особи юнацького та дорослого віку). Між первинним та вторинним опитуваннями був достатній проміжок часу (8 місяців), що відповідає вимогам до стандартизації опитувальників такого типу.

Для кожного з етапів тестування нами було визначено показник внутрішньої узгодженості запитань методики за допомогою статистичного критерію α -Кронбаха. Результати статистичного аналізу за критерієм α -Кронбаха згідно результатів двох етапів тестування представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1

Результати перевірки внутрішньої узгодженості опитувальника

№	Шкала	α -Кронбаха для первинного опитування	α -Кронбаха для вторинного опитування
1.	Вирішення проблем	0,768	0.833
2.	Соціальна підтримка	0,880	0,882
3.	Уникання	0,688	0.697

Згідно викладених у Таблиці 1 статистичних результатів перевірки внутрішньої узгодженості запитань методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» за шкалами, було виявлено значущі показники надійності. Отримані значення є допустимими і відповідають вимогам до психодіагностичного інструментарію такого типу. Загалом можемо говорити про високі показники узгодженості для таких шкал опитувальника як «соціальна підтримка» та «вирішення проблем» та допустимий показник для шкали «уникання» на кожному з етапів тестування.

На третьому етапі адаптації психодіагностичного інструментарію нами було перевірено показник ретестової надійності опитувальника. Для цього ми здійснили повторне опитування для первинної вибірки ($n_1=257$), а далі ґрунтовне порівняння показників значущості результатів методики для кожної з шкал за допомогою кореляційного аналізу, зокрема коефіцієнта лінійної кореляції r -Пірсона. Результати статистичної перевірки значущості показників вимірювань представлені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Показники ретестової надійності україномовного варіанту психодіагностичної методики Дж.Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій»

№	Шкала	r -Пірсона між результатами первинного та вторинного тестування (n_1)
1.	Вирішення проблем	0,737
2.	Соціальна підтримка	0,660
3.	Уникання	0,627

За результатами аналізу ретестової надійності опитувальника можемо говорити про досить високий рівень і стабільність показників для шкал. Проведений кореляційний аналіз за критерієм r -Пірсона між результатами двох опитувань первинної вибірки тестування засвідчив значущий рівень стійкості та відтворюваності результатів опитуваль-

ника за трьома його шкалами: «соціальна підтримка» ($r=0,737$ при $p \leq 0,001$), «вирішення проблем» ($r=0,660$ при $p \leq 0,001$), а також «уникання» ($r=0,627$ при $p \leq 0,001$). Таким чином можемо говорити про те, що відповіді за шкалами після проведення опитування через 8 місяців залишилися майже незмінними, що дозволяє нам стверджувати те, що методика Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» має високий показник ретестової надійності.

Отже, результати адаптації методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» підтверджують її відповідність основним вимогам, що висуваються до психодіагностичних інструментів. Показники внутрішньої узгодженості та ретестової надійності засвідчують стабільність і достовірність шкал вимірювання коупінг-стратегій, що дозволяє рекомендувати опитувальник для використання з метою дослідження базових стратегій коупінгу особистості.

Здійснивши усі три етапи перевірки психометричних властивостей психодіагностичного інструментарію нами було запропоновано фінальний варіант адаптованого опитувальника для українського соціокультурного простору. Бланк з інструкцією україномовної адаптованої методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій» представлений нами у Таблиці 3.

Таблиця 3

Методика «Індикатор коупінг-стратегій» (в адаптації Крапиви М.С.)

Інструкція. Пропонуємо Вам пригадати одну із проблемних ситуацій, з якою Ви стикалися протягом останнього року та яка викликала у вас відчуття значного занепокоєння чи напруження. Після цього уважно ознайомтеся з наведеними нижче твердженнями та для кожного з них оберіть один із трьох запропонованих варіантів відповіді, що найбільш точно відображає Вашу позицію.	Повністю погоджуюсь (3)	Частково погоджуюсь (2)	Не погоджуюсь (1)
1	2	3	4
1. Дозволю собі поділитись переживанням з другом.			
2. Намагаюся зробити все так, щоб мати можливість якнайкраще вирішити проблему.			
3. Шукаю усі можливі рішення, перш ніж що-небудь зробити.			
4. Намагаюся відволіктися від проблеми.			
5. Приймаю співчуття та розуміння від будь-кого.			
6. Роблю все можливе, щоб не дати оточуючим збагнути, що мої справи погані.			
7. Обговорюю ситуацію з людьми, тому що обговорення допомагає мені почуватися краще.			
8. Ставлю собі низку цілей, щоб поступово впоратися з ситуацією.			
9. Дуже ретельно зважую можливості вибору.			
10. Мрію, фантазую про найкращі часи.			

Продовження таблиці 3

1	2	3	4
11. Намагаюся у різний спосіб вирішити проблему, доки не знайду найбільш вдалий.			
12. Довіряю своїм страхам родичів чи друзів.			
13. Більше часу, ніж зазвичай, проводжу на самоті.			
14. Розповідаю оточуючим про ситуацію, адже обговорення допомагає мені знайти шлях її вирішення.			
15. Думаю про те, що потрібно зробити, щоб виправити становище.			
16. Повністю зосереджуюсь на вирішенні проблеми.			
17. Обмірковую план дій.			
18. Переглядаю розважальний контент довше, ніж зазвичай.			
19. Звертаюсь до когось (друга чи фахівця), щоб він допоміг мені почуватися краще.			
20. Виявляю завзятість і борюся за те, чого я прагну в цій ситуації.			
21. Уникаю спілкування з людьми.			
22. Переключаюся на хобі або заняття спортом, щоб уникнути проблеми.			
23. Звертаюсь до друга, щоб він допоміг мені краще зрозуміти проблему.			
24. Звертаюсь до друга за порадою – як виправити ситуацію.			
25. Приймаю співчуття, підтримку друзів, у яких та сама проблема.			
26. Сплю більше, ніж зазвичай.			
27. Фантазую про те, що все могло би бути інакше.			
28. Уявляю себе героєм книжок чи кіно.			
29. Намагаюся вирішити проблему.			
30. Мрію, щоб люди залишили мене на самоті.			
31. Приймаю допомогу від друга чи родича.			
32. Шукаю заспокоєння у тих, хто знає мене краще.			
33. Намагаюся ретельно планувати свої дії, а не діяти імпульсивно.			

Таблиця 3 репрезентує нам 33 україномовних твердження, що складаються у три шкали та вимірюють три базові коупінг-стратегії особистості, серед яких «соціальна підтримка», «вирішення проблем» та «уникання». Кожне з тверджень оцінюється респондентом за шкалою від одного до трьох, де відповідь «повністю погоджуюся» оцінюється в три

бали, «частково погоджуюся» в два бали та «не погоджуюся» в один бал. Мінімальною кількістю балів за кожною шкалою є 11 балів, а максимальною 33 бали.

До шкали «вирішення проблем» належать пункти 2, 3, 8, 9, 11, 15, 16, 17, 20, 29, 33. Шкала «вирішення проблем» характеризує активність особистості у вирішенні проблемної ситуації, полягає у реальному пошуку шляхів подолання труднощів, плануванні дій та їх реалізації з метою вирішення проблемних ситуацій. Нормативний показник рівня прояву коупінг-стратегії «вирішення проблем» може бути визначений як дуже низький (менше 16), низький (17-21), середній (22-30) та високий (більше 31) [4].

До шкали «соціальна підтримка» належать пункти 1, 5, 7, 12, 14, 19, 23, 24, 25, 31, 32. Шкала «соціальна підтримка» характеризує такий тип коупінгу, що проявляється через подолання стресогенної ситуації шляхом активного залучення соціального оточення, соціальної підтримки та ресурсів, а також свідчить про потребу особистості у взаємодії, що дає змогу знизити відчуття психоемоційного напруження. Нормативний показник рівня прояву коупінг-стратегії «соціальна підтримка» може бути визначений як дуже низький (менше 13), низький (14-18), середній (19-28) та високий (більше 29) [4].

До шкали «уникання» належать пункти 4, 6, 10, 13, 18, 21, 22, 26, 27, 28, 30. Шкала «уникання» характеризує коупінг пасивного характеру, що може проявлятися через відхід від реальності, а саме ігнорування проблемної ситуації, фантазування, заперечення існування проблеми з метою зниження рівня психоемоційного перенапруження. Нормативний показник рівня прояву коупінг-стратегії «уникання» може бути визначений як дуже низький (менше 15), низький (16-23), середній (24-27) та високий (більше 27) [4].

Висновки. Враховуючи, особливу актуальність дослідження особливостей долаючої поведінки особистості в контексті діючого воєнного стану в Україні, а отже постійної дії стресу війни на цивільне населення, нами було прийнято рішення про адаптацію методики Дж. Амірхана «Індикатор коупінг-стратегій».

З метою перевірки психометричних властивостей психодіагностичного інструментарію нами було проведено тестування у два етапи. Результати перевірки внутрішньої узгодженості методики за критерієм α -Кронбаха на кожному з етапів засвідчили високий рівень надійності опитувальника. Наступним етапом стала перевірка ретестової надійності тесту, в рамках якої ми порівняли подібність результатів респондентів первинної вибірки після двох тестувань з проміжком у часі у 8 місяців. Загалом, згідно кореляційного аналізу за критерієм r -Пірсона нами було отримано значущі коефіцієнти кореляції, що засвідчили високий рівень відтворюваності результаті тесту, а отже надійності методики.

Даний опитувальник був адаптований з метою дослідження особливостей долаючої поведінки цивільного населення в умовах воєнного та повоєнного станів в рамках дисертаційного дослідження. Враховуючи результати адаптації, можемо говорити про його ефективність і доцільність використання у подібних наукових дослідженнях, а також універсальність, адже результати методики визначають рівень прояву базових стратегій подолання особистості.

Список використаної літератури

1. Родіна Н. В. Психологія копінг-поведінки: системне моделювання: дис. ... д-ра псих. наук: 19.00.01. Київ, 2013. 504 с. <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f95046f1-300f-48e3-ac0b-3b175a57c0bc/content> (дата звернення: 22.10.2025).
2. Maslow, A. H The dynamics of psychological security-insecurity. *Character & Personality; A Quarterly for Psychodiagnostic & Allied Studies*.1942. № 10, 331–344. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1942.tb01911.x> (дата звернення: 23.10.2025).
3. Садчикова О.Г. Теоретичні підходи у вивченні копінг-поведінки та копінг-ресурсів. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021.

№2. С. 134-138 DOI <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.2.24> (дата звернення: 23.10.2025).

4. Amirkhan J. H. A factor analytically derived measure of coping: The Coping Strategy Indicator. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1990. 59(5), 1066–1074. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.5.1066> (дата звернення: 23.10.2025).

ADAPTATION OF J. H. AMIRKHAN'S METHODOLOGY «THE COPING STRATEGY INDICATOR»

Mariia Krapyva

*Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University.
18/2, Bulvarno-Kudryavska St., Kyiv, Ukraine, 04053
<https://orcid.org/0009-0009-2218-9338>
e-mail: m.krapyva@kubg.edu.ua*

This article is devoted to the description of the results of the adaptation of the J. Amirkhan methodology «Indicator of coping behavior», aimed at determining the level of manifestation of three basic coping strategies of the personality, including the strategies of «problem coping», «social support» and «avoidance». A theoretical and methodological analysis of the concept of «coping» was carried out, the main approaches to its understanding and manifestation. A detailed description of the process of adapting the psychodiagnostic methodology for studying the coping strategies of the personality was presented, including the features of the double translation procedure, verification of the psychometric properties of the Ukrainian-language questionnaire proposed by us, the study of internal consistency, as well as verification of the retest reliability of the psychodiagnostic toolkit. Based on the data obtained, we proved the reliability and validity of the psychodiagnostic methodology for studying the coping strategies of the personality by J. Amirkhan «Indicator of coping behavior». In particular, it was determined that the reliability and validity indicators correspond to the psychometric and psychodiagnostic criteria for questionnaires of this type, which indicates to us the possibility of using this method in the study of basic coping strategies according to J. Amirkhan. Statistical processing was carried out according to the Cronbach's alpha criteria and the Pearson's correlation coefficient. The results of the theoretical analysis of coping strategies as a psychological phenomenon indicate a significant need to adapt such psychodiagnostic tools. Taking into account the changing conditions of today, accompanied by the constant effect of war stress, a sense of uncertainty, and the need to constantly overcome difficult life situations, there is an urgent need to develop and adapt methods for studying the psychological phenomenon of coping, coping strategies that determine the characteristics of a person's reaction to stress at a conscious level. The results of the adaptation of J. Amirkhan's methodology «The coping strategy indicator» indicate its compliance with the basic requirements for psychometric tests and show the feasibility of using such psychodiagnostic tools.

Key words: coping, coping behavior, adaptation, psychodiagnostics, standardization.

Дата першого надходження рукопису до видання: 20.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.11.2025

Дата публікації: 26.12.2025